

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

listopad 2020

KUCHAŘSKÉ KNIHY A VZPOMÍNKY Z DOMÁCNOSTÍ NAŠEHO REGIONU

Při přípravě výstavy *Rok v kuchyni Magdaleny Dobromily aneb co pradědečkům chutnalo*, která je věnována lidové i měšťanské stravě, kuchařským knihám, stolování a dalším zajímavostem z kuchyně našeho regionu v 19. a v první polovině 20. století, oslovily autorky letos na jaře prostřednictvím tradičních i online médií širokou veřejnost a požádaly o zapůjčení rodinných kuchařek a představení receptů oblíbených zdejších jídel.

Výzva měla překvapivý ohlas, a tak se v muzeu shromáždily tištěné i rukopisné kuchařské knihy, fotografie a mnohdy i zajímavé trojrozměrné předměty z téměř třech desítek zdejších domácností. Většina předmětů je nejen cenou rodinnou památkou, ale také nositelem rodinných tradic, které se předávají až do dnešních dnů.

Zapůjčené

nebo darované památky související s kuchyní předků byly v muzeu zpracovány a utříděny pro nadcházející výstavu a zároveň byly také zaznamenány zajímavé rodinné vzpomínky související s vařením a stolováním. Díky tomu se na výstavě návštěvníci seznámí nejen s recepty z původních tištěných kuchařek, ale také s vyhlášenými dodnes připravovanými pokrmy z Jindřichova Hradce, Jarošova nad Nežárkou, Kamenného Malíkova, Lásenice a dalších míst regionu. Poděkování patří všem ochotným dárcům: Lubomíru Beranovi, Janě Fedrové, Karlu Klementovi, Evě Kluzákové, Olze Komrskové, Ivaně Krejčové, Veronice Lackové, Sabině Langerové, manželům Mertovým, Pavle Míchalové, Eleně Müllerové, Vlastě Nejedlé,

Ivaně Pečtové, Anně Pleštilové, rodině Pišů, rodině Pobudů, manželům Pokovbovým, Ireně Říhové, Růženě Slavíkové, Radce Svitákové, Jaromíru Šantručkovi, Miroslavě Šimkové, Marii Šlechtové, manželům Šprinclovým a paní V. Wimmerové.

Plánované zahájení výstavy ve čtvrtek 22. října 2020 bylo bohužel v důsledku nařízení souvisejících s aktuální epidemiologickou situací odloženo. O novém termínu Vás budeme včas informovat.

Štěpánka Běhalová a Alexandra Zvonařová

COVID ZMĚNIL LISTOPAD V MUZEU

Vládní opatření, která se silně dotýkají každého, změnila i všechno, co jsme pro vás v Muzeu Jindřichohradecka chystali v listopadu.

S velikou lítostí jsme museli také zrušit konání 5. ročníku festivalu betlémů Jindřichohradecké JINoHRÁtky. Tento festival byl založen v roce 2016 a jeho konání vždy provázela umělecká instalace ve veřejném prostoru a tvorba jedné figury do Jindřichohradeckého betlému řezbáře Romana Galka. Tento betlém tak již obsahuje postavu Marie s Ježíškem, sv. Josefa, králů Baltazara a Kašpara. Pro letošní rok vytváří autor posledního krále – krále Melichara, který měl být dokončován v centru města přímo před zraky kolemjdoucích během letošních JINoHRÁtek... Dokončen bude, ale veřejnost se bude moci seznámit až s finální podobou této betlémské figury, pokud město opět vystaví náš betlém pod vánočním stromem. Prvním uměleckým počinem v roce 2016 bylo postavení PET anděla „Kulicha“ na náměstí Míru poblíž vstupu do Panské ulice. Na tvorbě této podoby anděla se podílel spolek PETMAT z Prahy a zapojeny byly všechny základní školy v Jindřichově Hradci. Do anděla se dalo vstoupit, a když v něm někdo zazpíval koledy, anděl reagoval na tóny hlasu tím, že zářil z venku v různých barvách. Druhým počinem bylo ztvárnění mechanického anděla „Kostrouna“, který byl umístěn na kašně na Masarykově náměstí. Při otáčení klikou mávala skulptura z PET materiálu vytištěného na 3D tiskárnách křídly. Ve třetím ročníku byl osloven českobudějovický sochař Jan Trpák a výsledkem bylo hejno andělů – mužů, žen a dětí vznášejících se nad pěší zónou mezi dvěma jindřichohradeckými náměstími. Tito andělé byli také vytištěni na 3D tiskárnách z PET materiálu, a to ve spolupráci s tiskaři z různých zemí světa. V roce 2019 pak svou světelnou instalaci vánoční komety ztvárnila jindřichohradecká umělkyně Bára Klaška Krninská, tato kometa byla umístěna po dobu Adventu v parku „pod kaštany“ a nyní je umístěna na zadních dvorech minoritského kláštera.

Letošní umělecké dílo, které muzeum zadalo sochaři a vizuálnímu umělci Patriku Proškovi, bude z důvodu protikoronavirových opatření představeno veřejnosti až v příštím roce.

Letos také bohužel nebude žádná výstava betlémů v kostele sv. Jana Křtitele. Tak smíme jen doufat, že vláda dovolí návštěvy muzeí a veřejnost bude moci v adventní době navštívit alespoň komorní koncerty a své Krýzovy jesličky.

Pavla Míchalová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

PAMÁTNÍK INTERNACIONALISMU

Nepochybně nejrozporupnější památkou vztyčeným na území města Jindřichův Hradec se stal tzv. Památník internacionalismu. Vznikl jako poděkování Rudé armádě, která poprvé osvobodila Československo v roce 1945 a podruhé, když „zachránila“ s mezinárodní pomocí vojsk Varšavské smlouvy stejnou zemi v roce 1968. Odtud tato děsivá dvojakost, podivným způsobem připomínaná od počátku 70. let 20. století v období tzv. „normalizace“.

Autorem památníku se stal prominentní režimní sochař František Mrázek (1912–2002) z Českých Budějovic, který během tohoto období

vytvořil další dva podobné pomníky v Suchdole nad Lužnicí (1971) a v Nové Bystřici (1975). Mrázekova politická angažovanost se projevovala i mimo uměleckou činnost, jelikož se podílel na chodu Svazu československých výtvarných umělců a byl členem ideologické komise Krajského výboru KSČ v rodných Budějovicích.

Třímetrový pískovcový monolit má tvar trojbokého hranolu, do kterého sochař Mrázek vytesal tři postavy v nadživotní velikosti – rudoarmějce, dělníka a ženu s holubicí míru symbolizující „myšlenku internacionální solidarity“. Místo vybrané pro vztyčení památníku mělo spojitost s „prvním“ osvobozením, jelikož před budovou Střelnice zaujaly dne 9. května 1945 palebné pozice první jednotky Rudé armády.

Tržní odhalení památníku proběhlo dne 5. září 1971 v rámci mírové slavnosti, při které do něj byla vložena schránka s pamětním zápisem. Při odhalení promluvil zdejší rodák, ministr spravedlnosti dr. Jan Němec, který byl zároveň jmenován čestným občanem města. Dále se akce zúčastnili zástupci krajského výboru strany, krajského národního výboru a představitelé všech „osvoboditelských“ zemí, tedy SSSR, Polska, Bulharska, Maďarska a NDR. Za armádu byl přítomen i velitel Západního okruhu a delegace Rudé armády. V dalších desetiletích se u památníku konaly vzpomínkové akce. K jeho odstranění došlo až po sametové revoluci v roce 1990. V současné době se nachází na dvoře muzea ve Štítného ulici.

Zajímavostí je, že si stejné místo vybral již v roce 1916 sochař Rudolf Kabeš: „*Návrh pomníku proveden jest v sádře...a přizpůsoben jest svou myšlenkou a provedením pro nám. Novoměstské, proti promenádě.*“ Kabeš ho tehdy projektoval pro horní náměstí a chtěl ho umístit na pomyslný průsečík tří ulic Panské, Klášterské a Růžové. Pomník díky tomu měl také trojboký půdorys, ale nakonec realizován nebyl a zůstal pouze u sádrového modelu. Ostatně bůhvíjak dlouho by tam také vydržel stát?

tomu měl také trojboký půdorys, ale nakonec realizován nebyl a zůstal pouze u sádrového modelu. Ostatně bůhvíjak dlouho by tam také vydržel stát?

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři, výstavní prostory v minoritském klášteře, městská vyhlídková věž i kostel sv. Jana Křtitele jsou pro veřejnost uzavřeny z důvodu vládních opatření týkajících se koronavirové pandemie.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost pouze elektronicky a po domluvě s knihovnicí PhDr. Štěpánkou Běhalovou na e-mailu: behalova@mjh.cz.

Pravidelné SETKÁNÍ SPOLKU PŘÁTEL STARÉHO JINDŘICHOVA HRADCE druhé pondělí v měsíci listopadu **SE RUŠÍ**.

Přesto, že se neuskuteční festival betlémů – Jindřichohradecké JINoHRÁtky, vytváří řezbář Roman Galek další figuru do betlému v životní velikosti. Letos přišel na řadu král Melichar.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

Balbínovo náměstí 19/I,

384 363 661 (pracovny),

Ročník XXIX. 11/2020

Registrační značka: MK ČR 11673

www.mjh.cz

Jindřichův Hradec, 377 01

E-mail: muzeum@mjh.cz